

RS

هدیه کریسمس ترامپ به نیجریه

برای اولین بار از زمانی که دونالد ترامپ علنا از دولت نیجریه‌بابت ادعای چشم‌پوشی از نسل‌کشی مسیحیان انتقاد کرد، واشنگتن تهدید خود مبنی بر اقدام نظامی در روز کریسمس را عملی کرد و نیروهای آمریکایی حملاتی را علیه دو موضع اصلی منتسب به دولت اسلامی (دولت اسلامی-ساحل) در شمالغرب ایالت سوکوتو انجام دادند.

به گفته چند منبع آشنا با این عملیات این حملات شامل دست‌کم ۱۶ مهمات هدایت‌شونده با جی‌پی‌اس بودند که از پایگاه دریایی USS Paul Ignatius در خلیج گینه پرتاب کرد. بقایای مهمات منفجرنشده که با اجزای موشک‌های کروژ تاماهاک مطابقت دارند در روستای جابو در ایالت سوکوتو و همچنین تقریباً ۹۷۰ کیلومتر آنطرف‌تر در اِوفا در ایالت کوارا پیدا شدند. در هر دو منطقه هیچ گزارشی از تلفات غیرنظامیان گزار ش نشده اگر چه آسیب‌هایی به ساختمان‌ها در اِوفا وارد شده است.

این اولین حمله مستقیم ایالات متحده به خاک نیجریه، غول تولیدکننده نفتی در غرب آفریقا است که واشنگتن اغلب آن را متحد مهم خود در منطقه ملامطم ساحل می‌داند. نیجریه‌همچنین ششمین کشور پس از ایران، عراق، سومالی، سوریه و یمن است که ترامپ فقط در امسال حملات هوایی را انجام داده است.

حمله هوایی آمریکا یک روز پس از آن بود که بمبی در مسجدی در مایدوگوری نیجریه در شمال شرق نیجریه منفجر شد و بر اثر آن ۵ نفر کشته و ده‌ها نفر زخمی شدند. کمی پس از حمله هوایی، ترامپ در پیامی در شبکه‌های اجتماعی هدف را «تروریست‌های لعنتی داعش شناسایی کرد که در سال‌های اخیر به‌طور وحشیانه‌ای غیرنظامیان بی‌گناه، عمدتاً مسیحیان بی‌گناه را می‌کشند در سطحی که سال‌های بسیار و حتی قرن‌ها دیده نشده است.» او در آخر کریسمس را به همه «از جمله به تروریست‌های مرده» تبریک گفت. فرماندهی آفریقای ایالات متحده آمریکا یا (آفریکام) نیز اعلام کرد که «چندین تروریست داعشی» در حملات به کمپ‌ها در سوکوتو کشته شده‌اند. اما چند روز بعد هنوز هیچ تاییدی رسمی از سوی دولت نیجریه مبنی بر کشته‌شدن تروریست‌ها اعلام نشده است. بسیاری از نیجریه‌ای‌ها هم می‌پرسند: چرا سوکوتو؟ استیون آدوالی، استاد تاریخ در دانشگاه Obafemi Awolowo در نیجریه می‌گوید: «حملات هوایی سؤال‌های بیشتری ایجاد می‌کنند تا اینکه پاسخی بدهد.»

سوکوتو که عمدتاً ایالتی مسلمان است بسیار دورتر از کمر بند میانی است جایی که جوامع مسیحی در سال‌های اخیر خشونت‌های ادامه‌دار و سطح گسترده‌ای را در درگیری‌های پیچیده شامل گروه‌های مسلح، گنگ‌های جنایتکار و تنش‌های گروهی تجربه کرده‌اند. این ایالت همچنین بسیار دورتر از مرکز شورشیان جهادی در ایالت بورنو در شمال شرق و حوضه دریاچه چاد است، جایی که گروه‌های تروریستی شناخته‌شده‌تر، بوکو حرام و داعش غرب آفریقا (دولت اسلامی-ولایت غرب آفریقا) پایگاهی دارند. جمعیت ایالت سوکوتو که اکثرأ مسلمان است تاکنون چنین حجمی از خشونت از جهادبست‌ها را به اندازه دیگر ایالت‌های این منطقه تجربه نکرده است.

به گفته دولت نیجریه، عناصر خارجی داعش از منطقه ساحل به ایالت سوکوتو نفوذ کرده‌اند و در همکاری با افراد محلی وابسته به خود از مکان‌های در این ایالت به‌عنوان پایگاهی برای تجمع و آماده‌سازی برای برنامه‌ریزی و اجرای حملات تروریستی گسترده در داخل اراضی نیجریه استفاده کرده‌اند. اما تنها گروه جهادی در این ایالت گروه کمتر شناخته شده لاکوروا است؛ گروهی ممن‌وز از سنی‌ها که اوایل امسال، زمانی که دولت نیجریه آن را یک سازمان تروریستی اعلام کرد، مورد توجه قرار گرفت.

برغم بیانیه‌های رسمی آمریکا و نیجریه که می‌گویند حملات هوایی «مناطق تحت محاصره دولت اسلامی» در ایالت سوکوتو را هدف قرار داده، روابط بین‌المللی لاکوروا هنوز یک بحث حل نشده باقی مانده و برخی از کارشناسان جهادبست ادعا می‌کنند که آنها با القاعده و گروه‌های دیگر مرتبط با داعش در ارتباط هستند.

بمباران روز کریسمس اولین تاییدیه عمومی بود که هر دو کشور حالا با یکدیگر همکاری می‌کنند. این عملیات همچنین اولین آزمایش رابطه‌ای است که هنوز متغیر است. مسائل کلیدی این اختلاف‌نظر‌ها هنوز مثل قبل است: چارچوب‌بندی مذهبی درگیری در این کشور و حساسیت نیجریه نسبت به حق حاکمیت خود با اینکه از کمک‌های نظامی خارجی استقبال می‌کند. چندین گروه ناظر بر خشونت استدلال می‌کنند که درگیری نیجریه پیچیده است و آنها هیچ شواهدی از کشتار مسیحیان بیشتر از مسلمانان ندیده‌اند.

یاسمن طاهریان

خبرنگار گروه بین‌الملل

هرکسی که امید داشت پس از سال خسته‌کننده ۲۰۲۴ بتواند در سال ۲۰۲۵ در صحن جهانی نفسی تازه کند، کاملاً ناامید شده است. ۱۲ ماه سال میلادی گذشته، هم‌زمان با قوی‌تر شدن درگیری‌ها و مشاجرات و پایان نظم جهانی به‌رهبری آمریکا که بیشتر از هر زمان دیگر آشکارتر شد، دوران سختی برای همکاری بین‌المللی بود. برخلاف ۲۰۲۴، که برگزاری مراسم باشکوه المپیک تابستانی و زیبایی‌های پاریس، شهر میزبان، به همه یادآوری کرد مشارکت و همکاری دست‌یافتنی است، در ۲۰۲۵ لحظات الهام‌بخش معدودی وجود داشت. اما قبل از ورود به سال جدید، اندیشکده شورای روابط خارجی به بررسی ۱۰ رویداد مهم جهانی در سال ۲۰۲۵ پرداخته چراکه بسیاری از این رویدادها در سال ۲۰۲۶ نیز خبرساز خواهند شد.

▼ درگیری مرزی تایلند و کامبوج

حتی زمانی که کشوری از کشوری دیگر بزرگتر و مجهزتر است دلیل بر این نیست که با یکدیگر وارد درگیری نشوند. یکی از نمونه‌های آن درگیری تایلند و کامبوج است. کامبوج که دارای جمعیتی کمی بیش از ۱۷ میلیون نفر است، بسیار کوچکتر و از نظر نظامی ضعیف‌تر از همسایه خود، تایلند است که جمعیت آن ۴ برابر بیشتر است. درگیری در ماه جولای، که بدترین درگیری در دهه‌ها بود در ظاهر به مناقشه مرزی مرتبط بود که یک قرن جریان داشته است. کامبوج و تایلند هر دو ادعای مالکیت بر معبد باستانی «تاموئن توم» در کوه‌های جنگلی دانترگ را دارند. این معبد در منطقه‌ای است که این دو کشور را از یکدیگر جدا می‌کند. اما سیاست‌های پیچیده داخلی در هر دو طرف مرز این تنش‌های نهفته را به درگیری آشکار تبدیل کرده است. جنگ اولیه به کشته‌شدن ده‌ها نفر و آواره شدن ده‌ها هزار نفر منجر شد. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا مداخله و تهدید کرد در صورت عدم توقف این درگیری، مذاکرات تجاری با کامبوج و تایلند را متوقف خواهد کرد. سپس هر دو طرف با بی‌میلی تمام با آتش‌بس موافقت کردند. معاهده رسمی در اواخر اکتبر در کوالالامپور در حاشیه نشست سالیانه آسه‌آن امضا شد. با این حال این توافق پایدار نماند. در ماه نوامبر، انفجار یک مین زمینی منجر به کشته‌شدن ۴ سرباز تایلندی شد و باعث شد بانکوک بخشی از این توافق را به‌حالت تعلیق درآورد. در اوایل ماه جاری زمانی که جنگنده‌های تایلند اهدافی را در کامبوج بمباران کردند، درگیری‌ها تشدید پیدا کرد. نخست‌وزیر جدید تایلند که سلفش به‌دلیل رفتار مسالمت‌آمیز در قبال پهنوم (پایتخت کامبوج) برکنار شد، وعده داد که «اگر قرار باشد درگیری متوقف شود، کامبوج باید از عملکردی که تایلند مشخص کرده، پیروی کند.» این به‌نوبه خود می‌تواند زمینه‌ای برای ادامه درگیری‌ها باشد.

▼ کاردینال «رابرت پریووست» شد پاپ لئو چهاردهم

کلیسای کاتولیک تاکنون ۲۶۷ پاپ داشته است. تا سال ۲۰۲۵، هیچ کدام از آنها از آمریکای شمالی نبوده‌اند، چه برسد به اینکه از ایالات متحده آمریکا باشند. این امر در ماه مه تغییر کرد. در ۲۱ آوریل، پاپ فرانسیس بیمار ناگهان پس از یک حمله قلبی درگذشت. او ۱۲ سال پاپ بود. کلیسای کاتولیک سپس وارد دورانی تعلیقی شد که تا زمان انتخاب پاپ بعدی طول می‌کشد. پس از این سنت دیرینه، ۱۳۳ کاردینال واجد شرایط در «مجمع انتخاب پاپ»، مراسم رسمی انتخاب پاپ بعدی در روم شرکت کردند. در سه صندوق رای‌گیری اولیه، از شومینه کلیسای سیستمین دود سیاه بیرون آمد که نشان می‌داد هیچ‌کس نتوانسته حمایت ضروری دوسوم آراء را کسب کند. سپس در چهارمین رای‌گیری، این دود سفیدرنگ شد. مجمع انتخاب پاپ کاردینال رابرت پریووست را انتخاب کرده بود. او که متولد و بزرگ‌شده در جنوب شیکاگو و فارغ‌التحصیل دانشگاه ویلانو بود، بیش از دو دهه از زندگی‌اش را در پرو گذرانده است. او ابتدا به تبلیغات مذهبی مشغول بود و سپس به‌عنوان اسقف چیکالایو مشغول به کار شد. در سال ۲۰۲۳، به رم نقل مکان کرد تا رئیس «دیکاستری اسقف‌ها» شود که بر انتخاب اکثر اسقف‌ها نظارت دارد. او سپس به مقام کاردینالی رسید. پریووست اولین پایی است که عضو فرقه مذهبی آگوستینی که در سال ۱۲۴۴ تأسیس شد، بوده. او پیش از انتصاب، نام لئو چهاردهم را برای خود برگزید تا یادآور پاپ لئو سیزدهم، نویسنده بخشنامه ۱۸۹۱ «تغییر انقلابی» باشد که خواستار بهبود وضعیت طبقه کارگر بود.

▼ درگیری هند و پاکستان

در سال ۲۰۰۰، بیل کلینتون، رئیس‌جمهور آمریکا کشمیر را «خطرناک‌ترین نقطه جهان» خطاب کرد. در ماه مه تنش‌های فزاینده بین هند و پاکستان بر سر این منطقه به یک درگیری خشونت‌بار تبدیل شد؛ دو هفته پس از آنکه ۵ تروریست ۲۶ نفر را در نزدیکی منطقه پهلگام در منطقه جامو و کشمیر تحت کنترل هند کشتند. لشکر طیبه، سازمان تروریستی پاکستانی که حملات تروریستی سال

COUNCIL on FOREIGN RELATIONS

در سال ۲۰۱۷، ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه درباره هوش مصنوعی گفت: «هر کسی که در این حوزه پیشرو شده اما فعالاً کشورها را تهدید می‌کند که او اشتباه کرده اما فعالاً کشورها به گونه‌ای عمل می‌کنند که او اشتباه کرده اما فعالاً کشورها به گونه‌ای عمل می‌کنند که او انگار درست گفته است. ایالات متحده و چین دو قدرت پیشرو هوش مصنوعی هستند، توجیه جهانی را به خود جلب کرد. کارشناسان ادعاهای دیپسیک را به چالش کشیدند اما شرکت‌های آمریکایی آنها را دلیلی برای سرمایه‌گذاری بیشتر در حوزه هوش مصنوعی دیدند.

تحلیل کارشناسان

تکس: The New York Times

اهمیت تراشه‌ها در توسعه هوش مصنوعی، تصمیم اولیه دولت ترامپ را برای ادامه و سپس گسترش محدودیت‌هایی که دولت بایدن بر صادرات نیمه‌هادی‌های پیشرفته ساخت آمریکا یا ساخته‌شده با فناوری آمریکایی گذاشته بود، تقویت کرد. اما با این حال ترامپ دو هفته پیش در جهت مخالف حرکت کرد و به شرکت ان‌ویدیا اجازه داد تا تراشه‌های H۲۰۰ را به چین بفروشد. این تصمیم انتقادهای تند و تیزی را مبنی بر اینکه او امنیت ملی ایالات متحده را به‌خطر می‌اندازد، به‌راه انداخت. در این میان آنچه گم شده این حقیقت است که رقابت هوش مصنوعی فقط به این مربوط نیست که کدام کشور بهترین مدل‌ها را می‌سازد بلکه چه کسی می‌تواند در ادغام هوش مصنوعی در کارکرد روزمره بهتر عمل کند. در اینجا چین ممکن است مزیتی داشته باشد. در این میان، سوال منتقدان این است که آیا هوش مصنوعی به شکستی حماسی تبدیل می‌شود که به اقتصاد شوک وارد می‌کند یا به موفقیتی حماسی که مشاغل را از بین می‌برد.

▼ جنگ داخلی طاقت‌فرسای سودان همچنان ادامه دارد

«جهنم روی زمین» شاید بهترین توصیف از جنگ داخلی تقریباً سه‌دهه‌ای سودان باشد. این نبرد، نیروهای مسلح سودان یا SAF به رهبری ژنرال عبدالفتاح البرهان را مقابل نیروهای پشتیبان سریع RSF به‌رهبری محمد حمدان «حمدتی دقلو» قرار داد. این دو نفر در کودتایی در اکتبر ۲۰۲۱ به‌قدرت رسیدند اما در نهایت اختلاف‌نظر پیدا کردند. هیچ‌کدام از طرفین نتوانستند به

دستآورد نتیجه‌بخشی برسند و مبارزه در سراسر چندین جبهه ادامه پیدا کرد. نیروهای مسلح سودان بر بندر سودان در دریای سرخ حکومت می‌کنند، شهرهای بزرگ در شرق و شمال را تحت کنترل خود دارند و به‌عنوان دولت مشروع سودان شناخته می‌شوند. در این میان نیروهای پشتیبان سریع بیشتر بخش‌های دارفور و بخش‌های دیگر در مرکز غرب سودان را کنترل می‌کنند. هر کدام حامیان خارجی خود را دارند. مصر، روسیه و ترکیه و چند کشور دیگر از نیروهای مسلح سودان حمایت می‌کنند، چاد، اتیوپی و امارات متحده عربی هم از نیروهای پشتیبان سریع. هزینه‌های انسانی این جنگ سرسام‌آور بوده است. تاکنون ۴۰۰ هزار نفر کشته شده‌اند و بیش از ۱۲ میلیون آواره. گرسنگی بیشتر نقاط این کشور را فرا گرفته و تقاضا برای کمک‌های بشردوستانه بسیار بیشتر از منابع در دسترس